

รายงานการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเขตปกครองตนเองชนชาติไตสิบสองปันนา และการลงพื้นที่สำรวจด่านในเขตฯ สิบสองปันนา

เมื่อวันที่ 13 - 15 มีนาคม 2567 นายปรัตถกร แทนมณี กงสุล (ฝ่ายเกษตร) ฝ่ายเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว (ฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว) ได้ร่วมกับคณะกรรมการปศุสัตว์ และผู้แทน ภาคเอกชนไทย ในการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเขตปกครองตนเองชนชาติไตสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน อาทิ รัฐบาลสิบสองปันนา หน่วยงานเขตทดลองการพัฒนาที่สำคัญแบบเปิดเหมิ่งล่า (โมฮาน) กรมพาณิชย์สิบสองปันนา ศุลกากรสิบสองปันนา กรมทางทะเลสิบสองปันนา กรมการทำเรือสิบสองปันนา และหอการค้านำเข้าส่งออกสิบสองปันนา เกี่ยวกับการผลักดันการนำเข้าผลพลอยได้ไก่แช่แข็งของไทย จากท่าเรือเซียงแสนไปยังท่าเรือกวานเหล่ย ผ่านแม่น้ำโขง รวมทั้งหารือเกี่ยวกับการฟื้นฟูการค้าภายหลัง การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และประเด็นที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการนำเข้าเนื้อวัวแช่แข็งและผลพลอยได้ วัวแช่แข็ง ผลพลอยได้หมูแช่แข็งของไทย จากท่าเรือเซียงแสนไปยังท่าเรือกวานเหล่ย รวมทั้งลงพื้นที่สำรวจ ด่านในเขตฯ สิบสองปันนา โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. การสำรวจด่านโมฮานและด่านรถไฟโมฮาน วันที่ 13 มีนาคม 2567 กงสุล (ฝ่ายเกษตร) ได้ต้อนรับคณะที่เดินทางจากประเทศไทย ผ่านลาว เข้าจีนที่ด่านโมฮาน มณฑลยูนนาน ในเส้นทาง ถนนสาย R3A และร่วมสำรวจด่านนำเข้าสินค้าทางบกที่ด่านโมฮานและด่านรถไฟโมฮาน

1.1 ด่านโมฮานอยู่ระหว่างการพัฒนาปรับปรุงขยายช่องทางการเข้า-ออกของรถบรรทุก จากเดิม 2 ช่อง (จุดตรวจรถเข้า-ออก) เป็น 10 ช่อง โดยเป็นขาเข้า 6 ช่อง ขาออก 4 ช่อง ซึ่งจะเพิ่มศักยภาพ ด่านโมฮานให้สามารถรองรับการนำเข้าและส่งออกสินค้าได้มากถึง 10 ล้านตัน โดยในระหว่างนี้จะปรับเปลี่ยน ให้ช่องทางเข้าออกของรถบรรทุกของด่านโมฮานในปัจจุบันรองรับเฉพาะรถขาเข้าจากฝั่งลาวเท่านั้น และให้ รถบรรทุกทุกขาออกจากจีนใช้ช่องทางรองรับการเข้า-ออกของรถบรรทุกโดยเฉพาะแห่งใหม่ ปัจจุบันด่านโมฮาน มีสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะสำหรับผลไม้ ัญพืช และต้นกล้าพันธุ์นำเข้า

ช่องทางรถบรรทุกเข้าในปัจจุบัน

ช่องทางรถบรรทุกออกในปัจจุบัน

1.2 นับตั้งแต่เริ่มเปิดให้บริการรถไฟจีน-ลาว เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2564 จนถึงวันที่ 19 มีนาคม 2567 มีรถไฟขนส่งสินค้าข้ามแดนรวม 9,000 เที่ยว ปริมาณการขนส่งสินค้ารวม 7.95 ล้านตัน โดยเป็นสินค้าที่นำเข้าจีน 6.30 ล้านตัน และเป็นสินค้าที่ส่งออก 1.65 ล้านตัน เมื่อพิจารณาในช่วงวันที่ 1 มกราคม 2567 - 19 มีนาคม 2567 มีการขนส่งสินค้าข้ามแดนในเส้นทางดังกล่าว 1.15 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 290,000 ตัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.7) เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า ปัจจุบันด่านรถไฟโมฮาน มีสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะสำหรับผลไม้ ัญพืช และสินค้าสัตว์น้ำแช่เย็นนำเข้า

สถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะสำหรับผลไม้ ัญพืช และสินค้าสัตว์น้ำแช่เย็นนำเข้าที่ด่านรถไฟโมฮาน

2. การสำรวจด้านท่าเรือกวนเหล่ย์

2.1 สภาพเส้นทางถนนจากจุดขึ้นลงทางด่วนที่เหมิงหยวนไปยังด้านท่าเรือกวนเหล่ย์ ถนนมีการปรับปรุงที่ดีขึ้นกว่าเดิมที่มีสภาพเป็นหลุมเป็นบ่อ แต่ก็ยังไม่สามารถทำความเร็วได้มาก เนื่องจากเป็นถนนทางหลวงชนบท 2 ช่องจราจรลัดเลาะตามแนวเขาและผ่านชุมชน แม้ว่าระยะทางเพียง 44 กม. แต่ต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางกว่า 1 ชม. 30 นาที อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันอยู่ระหว่างการก่อสร้างทางด่วน 4 ช่องจราจร จากด้านท่าเรือกวนเหล่ย์ไปเหมิงหยวนระยะทาง 30 กม. เชื่อมต่อกับโครงข่ายทางด่วนคุนหมิง - โมฮาน ซึ่งคาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดให้บริการในปี 2567 ทำให้การเดินทางและการขนส่งไปยังท่าเรือกวนเหล่ย์สะดวกและรวดเร็วมมากขึ้น

สภาพเส้นทางถนนไปยังท่าเรือกวนเหล่ย์ในอดีต

สภาพเส้นทางถนนไปยังท่าเรือกวนเหล่ย์ในปัจจุบัน

การก่อสร้างเส้นทางด่วนเชื่อมจากด้านท่าเรือกวนเหล่ย์ยังโครงข่ายทางด่วนคุนหมิง-โมฮาน

2.2 พื้นที่บริเวณท่าเรือกวนเหล่ย์อยู่ระหว่างการพัฒนาสร้างท่าเทียบเรือเพิ่มขึ้นจากเดิม โดยเป็นท่าเทียบเรือสินค้าเทกอง (bulk) ราว 500 ตัน รองรับเรือ 4 ลำ ท่าเทียบเรือสินค้าทั่วไป ราว 500 ตัน รองรับเรือ 4 ลำ และท่าเทียบเรือตู้คอนเทนเนอร์ ราว 500 ตัน (30 ตู้ TEU) รองรับเรือ 2 ลำ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพิ่มเติม

บริเวณท่าเทียบเรือด้านท่าเรือกวานเหล่ย์

แท่นคอนกรีตคู่คอนเทนเนอร์

แผนภาพการพัฒนาท่าเรือกวานเหล่ย์

2.3 ปัจจุบันสินค้าที่จีนอนุญาตให้นำเข้าผ่านด่านท่าเรือกวานเหล่ย์ได้เป็นสินค้าทั่วไป เช่น สินค้าอุปโภคบริโภค อาหารแปรรูป โดยยังไม่อนุญาตให้นำเข้าสินค้าที่มีความเสี่ยงด้านสุขอนามัย และสุขอนามัยพืช ยกเว้นผลิตภัณฑ์พลอยได้จากสัตว์ปีกแช่แข็ง ซึ่งสามารถนำเข้าผ่านท่าเรือกวานเหล่ย์ได้ เนื่องจากด่านท่าเรือกวานเหล่ย์มีสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะสำหรับผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์นำเข้า พื้นที่ 3,450 ตร.ม. ซึ่งมีห้องเย็น 5 ห้อง สามารถเก็บรักษาสินค้าได้ 3,800 ตัน รองรับการหมุนเวียนสินค้าปริมาณ 150,000 ตันต่อปี และอยู่ระหว่างการสร้างสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะสำหรับผลไม้นำเข้า

สถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะสำหรับผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์นำเข้า

ห้องเย็นเก็บผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์

การปรับพื้นที่ห้องเย็นเพื่อรองรับสินค้าสัตว์น้ำแช่แข็ง

แผนผังการสร้างสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะสำหรับผลไม้นำเข้า

3. การประชุมหารือกับหน่วยงานในเขตฯ สิบสองปันนา หัวหน้าคณะฝ่ายไทยนำโดย นายสัตวแพทย์วัชรพล โชติยะปุตตะ รักษาการผู้เชี่ยวชาญด้านการปศุสัตว์ต่างประเทศ กองความร่วมมือด้านการปศุสัตว์ระหว่างประเทศ และหัวหน้าคณะฝ่ายจีนนำโดยนายจู เอินฉวน รองอธิบดีกรมพาณิชย์สิบสองปันนา

การประชุมหารือกับหน่วยงานในเขตฯ สิบสองปันนา

3.1 กรมพาณิชย์สิบสองปันนาให้ข้อมูลว่า ในปี 2566 มูลค่าการค้าระหว่างจีนและไทย ประมาณ 126,280 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเป็นการค้าระหว่างเขตฯ สิบสองปันนากับไทย รวบรวม 7,667 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยในส่วนของ การนำเข้าผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์แช่แข็งนั้น มณฑลยูนนานมีเพียงด่านท่าเรือกวนเหล่ย์ของเขตฯ สิบสองปันนา ที่มีสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะสำหรับผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์นำเข้า โดยหลังจากที่ด่านท่าเรือกวนเหล่ย์กลับมาเปิดให้บริการหลังมาตรการโควิด-19 ตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน 2565 - เดือนกุมภาพันธ์ 2567 พบว่ามีการนำเข้าผลิตภัณฑ์พลอยได้จากไก่แช่แข็งของไทยเพียง 3 ตู้ ปริมาณ 25 ตัน ซึ่งทางกรมพาณิชย์ฯ ได้รับแจ้งจากศุลกากรแห่งชาติว่าด่านที่มีสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะสำหรับสินค้าสัตว์และพืชที่มีความเสี่ยงในการนำเข้า หากไม่มีการนำเข้าสินค้าดังกล่าวต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลา 2 ปี ทางศุลกากรแห่งชาติจะถอดรายชื่อสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะออกจากด่านนั้น ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ไม่สามารถนำเข้าสินค้าดังกล่าวที่ด่านนั้นได้อีกต่อไป จึงขอให้ทางฝ่ายไทยช่วยผลักดันให้ผู้ประกอบการของไทยส่งออกสินค้าผลพลอยได้ไก่แช่แข็งผ่านด่านท่าเรือกวนเหล่ย์ด้วย

3.2 ในปี 2566 มีผู้ประกอบการสิบสองปันนาที่นำเข้าทุเรียนจากไทยได้รับความเสียหายเนื่องจากพบหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยดำเนินการที่เข้มงวดเพื่อไม่ให้เงินระงับการนำเข้าจากไทยหากมีการพบกรณีดังกล่าวซ้ำในฤดูกาลที่จะถึงนี้ ซึ่งกงสุล (ฝ่ายเกษตร) ได้แจ้งว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยมีการดำเนินการโดยทันทีภายหลังที่ได้รับแจ้งปัญหาจากฝ่ายจีน โดยกรมวิชาการเกษตรได้ออกมาตรการในการควบคุมตรวจสอบทุเรียนที่ส่งออกไปจีนอย่างเข้มงวด และมีการเพิ่มการสุ่มตรวจทุเรียนที่โรงคัดบรรจุก่อนการส่งออก รวมถึงศุลกากรแห่งชาติจีนได้มอบหมายให้ศุลกากรเงินเงินดำเนินการตรวจประเมินสวนและโรงคัดบรรจุผลไม้ไทยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยต่อเนื่องเป็นประจำทุกเดือน

3.3 กรมพาณิชย์สิบสองปันนาเสนอให้ฝ่ายไทยและจีน จัดประชุมหารือร่วมกับฝ่ายลาว ในประเด็นเรื่อง 1) การขนส่งทางบก ที่ลาวไม่อนุญาตให้รถเปล่าของจีนและไทย เข้าไปรับสินค้าที่ลานบ่อเต็นของลาวที่อยู่ติดกับจีน ทำให้ต้นทุนการขนส่งเพิ่มขึ้น 2) การที่ผู้ประกอบการจีนต้องซื้อโคมิชีวิตต่อจากบริษัทของลาวที่นำเข้าจากไทยเท่านั้น โดยคิดค่าบริการเพิ่มขึ้น 800 หยวน ซึ่งโคที่เข้ามาแล้วต้องเข้ามาขุนและกักโรคที่ฝั่งลาว ทำให้โคมิชีวิตที่นำเข้าจากไทยมีต้นทุนที่สูงไม่สามารถแข่งขันในตลาดได้

3.4 ประเด็นการยื่นขอสร้างสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะสำหรับผลไม้นำเข้าที่ด่านท่าเรือกวนเหล่ย์ กรมพาณิชย์ฯ แจ้งว่า ทางมณฑลยูนนานได้เห็นชอบในการขอสร้างสถานที่ดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2567 คาดว่าจะก่อสร้างและยื่นขอตรวจรับได้ภายในปี 2567 ในขณะที่ทางด่วนจากด่านท่าเรือกวนเหล่ย์ไปเหมิงหยวนเพื่อเชื่อมต่อกับโครงข่ายทางด่วนคุนหมิง-โมฮาน จะก่อสร้างแล้วเสร็จ

และเปิดให้บริการในปี 2567 เช่นกัน ซึ่งจะส่งผลให้การขนส่งสินค้าจากท่าเรือกวนเหล่ไปยังนครคุนหมิง หรือพื้นที่ต่าง ๆ ของจีนมีความสะดวกและรวดเร็วขึ้นกว่าเดิมมาก

3.5 กรมพาณิชย์ฯ ให้ข้อคิดเห็นว่า เมื่อทางด่วนกวนเหล่ และสถานที่ควบคุมตรวจสอบ จำเพาะผลไม่นำเข้าเปิดให้บริการ ผู้ประกอบการก็จะมีการใช้การขนส่งสินค้าทางเรือในเส้นทางแม่น้ำโขง เพิ่มมากขึ้น ซึ่งท่าเรือกวนเหล่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับรองรับการขนส่งด้วยตู้คอนเทนเนอร์ (มีเครนยก ตู้คอนเทนเนอร์) ในขณะที่ท่าเรือเชียงแสนของไทยยังไม่มีเครนยกตู้คอนเทนเนอร์ จึงเสนอให้ฝ่ายไทยพิจารณา เติร์มการเพื่อรองรับปริมาณการขนส่งสินค้าที่จะเพิ่มขึ้นมากในอนาคต ซึ่งจะช่วยให้การขนส่งมีประสิทธิภาพ และรวดเร็วเพิ่มขึ้น

3.6 ประเด็นการส่งออกโคและสุกรมีชีวิต และผลิตภัณฑ์โคและสุกรแช่แข็งจากไทย กรมพาณิชย์ฯ และหอการค้านำเข้าส่งออกสิบสองปันนา จะช่วยฝ่ายไทยผลักดันในเรื่องดังกล่าว โดยปัจจุบัน จีนยังไม่อนุญาตให้นำเข้าสัตว์ปีกและผลิตภัณฑ์สัตว์ปีกจากไทยเนื่องจากประเทศไทยยังอยู่ในบัญชีประเทศ ที่ยังมีการแพร่ระบาดของโรคปากเท้าเปื่อย (FMD) ขององค์การสุขภาพสัตว์โลก (World Organization for Animal Health: WOAH) จึงขอให้ฝ่ายไทยดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องก่อน ซึ่งทางหัวหน้าคณะฝ่ายไทย ได้แจ้งว่า กรมปศุสัตว์ของไทยได้เสนอเรื่องการจัดทำพื้นที่ปลอดโรคเพื่อการส่งออกโคเนื้อมีชีวิตจากประเทศไทย ไปยังประเทศจีน ภายใต้หลักการ Regionalization เพื่อให้ศุลกากรแห่งชาติจีนพิจารณาแล้ว ทั้งนี้ กรมพาณิชย์ฯ และหอการค้านำเข้าส่งออกสิบสองปันนา เห็นว่า การนำเข้าโคและสุกรมีชีวิตมีความเสี่ยงด้านการตรวจสอบ และกักกันโรคมากกว่าผลิตภัณฑ์แช่แข็ง จึงขอให้ฝ่ายไทยพิจารณาเพิ่มเติมในส่วนของผลิตภัณฑ์โค และสุกรแช่เย็น/แช่แข็งต่อไป

3.7 ประเด็นสินค้าประมงแช่แข็ง ศุลกากรสิบสองปันนาแจ้งว่า การนำเข้าสินค้าประมงแช่แข็ง สามารถนำเข้าผ่านด่านที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกเรื่องห้องเย็นได้โดยไม่ต้องมีสถานที่ควบคุมตรวจสอบ จำเพาะ แต่หากเป็นสินค้าประมงแช่เย็นจะต้องนำเข้าผ่านด่านที่มีสถานที่ควบคุมตรวจสอบจำเพาะเท่านั้น ซึ่งในขณะนี้ห้องเย็นที่ด่านท่าเรือกวนเหล่อยู่ระหว่างการปรับปรุงให้สามารถรองรับสินค้าประมงแช่แข็ง คาดว่าจะแล้วเสร็จในช่วงกลางปี 2567

3.8 หอการค้านำเข้าส่งออกสิบสองปันนา แจ้งเรื่องตู้สินค้าผลิตภัณฑ์สัตว์ปีกแช่แข็งที่สมาชิก ของหอการค้าฯ สั่งซื้อจากประเทศไทยถูกตัดซีลล็อกตู้คอนเทนเนอร์เพื่อเปิดตรวจที่ด่านศุลกากรท่าเรือ เชียงแสน ซึ่งไม่สอดคล้องตามพิธีสารว่าด้วยหลักเกณฑ์การตรวจสอบ การกักกัน และสุขอนามัยทางสัตวแพทย์ เพื่อการส่งออกเนื้อสัตว์ปีกแช่แข็งและชิ้นส่วนสัตว์ปีกจากประเทศไทยไปยังประเทศจีน ซึ่งส่งผลให้มีปัญหา ในการนำเข้าทางฝั่งจีนเนื่องจากไม่เป็นไปตามพิธีสารฯ และคุณภาพของสินค้าได้รับผลกระทบ จึงขอให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยดำเนินการตรวจร่วมพร้อมกันที่โรงงานห้องเย็นที่นำสินค้าเข้าตู้คอนเทนเนอร์ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการตัดซีลล็อกตู้คอนเทนเนอร์ที่ขนส่งจากท่าเรือเชียงแสนไปยังท่าเรือกวนเหล่อีก ในประเด็นดังกล่าวกรมปศุสัตว์ของไทยได้ซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตามพิธีสารฯ ร่วมกับ ศุลกากรท่าเรือเชียงแสนแล้ว

3.9 หอการค้านำเข้าส่งออกสิบสองปันนาและผู้ประกอบการไทย ให้ข้อมูลว่า การขนส่ง สินค้าจากท่าเรือเชียงแสนไปยังท่าเรือกวนเหล่ระยะทางประมาณ 260 กม. ใช้ระยะเวลาประมาณ 23 - 26 ชม. (ทวนน้ำ) โดยไม่มีการเดินเรือในช่วงกลางคืน และจากท่าเรือกวนเหล่ไปท่าเรือเชียงแสน ใช้ระยะเวลา ประมาณ 14 - 16 ชม. (ตามน้ำ) ซึ่งยังพบปัญหาในการเดินเรือโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งที่ไม่สามารถเดินเรือได้ รวมถึงบางช่วงของแม่น้ำโขงที่กว้างบางครั้งก็ไม่สามารถเดินเรือได้เนื่องจากระดับความลึกของน้ำไม่เพียงพอ ในการเดินเรือ ต้องรอให้ทางจีนปล่อยน้ำออกจากเขื่อนจึงจะเดินเรือผ่านช่วงนั้นได้ ซึ่งประเด็นดังกล่าว หอการค้านำเข้าส่งออกสิบสองปันนาได้แจ้งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบแล้ว

ข้อคิดเห็นของฝ่ายเกษตรฯ กว่างโจว

๑. จีนได้วางยุทธศาสตร์พัฒนาด้านท่าเรือกวนเหล่ย์ให้เป็นเส้นทางขนส่งที่สำคัญกับประเทศในกลุ่มอาเซียนผ่านแม่น้ำล้านช้างและแม่น้ำโขง มีการสร้างทางด่วนเชื่อมไปยังด้านท่าเรือกวนเหล่ย์ รวมถึงการสร้างเขตเศรษฐกิจท่าเรือกวนเหล่ย์ คาดว่าในอนาคตการขนส่งทางน้ำจากท่าเรือเชียงแสนไปยังท่าเรือกวนเหล่ย์จะมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยความเตรียมโครงสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณด้านท่าเรือเชียงแสนให้สอดคล้องกับการพัฒนาท่าเรือกวนเหล่ย์ เพื่อให้การขนส่งมีความสะดวกและรวดเร็วเพิ่มขึ้น

๒. จีนเป็นตลาดส่งออกผลไม้ที่ใหญ่ที่สุดของไทย เกษตรกร ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันยกระดับการควบคุมคุณภาพผลไม้ของไทยที่ส่งออกไปยังจีนตลอดห่วงโซ่อุปทาน มีการป้องกันและควบคุมแมลงศัตรูพืชในสวนอย่างเป็นระบบ การคัดบรรจุที่สอดคล้องตามพิธีสารการส่งออก และนำเข้าผลไม้ระหว่างไทยและจีน รวมถึงการสร้างและพัฒนาแบรนด์ผลไม้คุณภาพของไทย ซึ่งจะช่วยสร้างความแตกต่างและความสามารถในการแข่งขันกับผลไม้ของประเทศอื่น ๆ เพื่อให้ผู้บริโภคมั่นใจในคุณภาพผลไม้ของไทย

*****